

Raport privind calitatea factorilor de mediu în județul Botoșani

- Aprilie 2020 -

CALITATEA AERULUI

Rețeaua de monitorizare a calității aerului

Poluanții atmosferici luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător, pentru zona administrativă a județului Botoșani sunt:

- dioxid de sulf (SO₂),
- oxizii de azot (NO_x),
- monoxid de carbon (CO),
- ozon (O₃),
- benzen (C₆H₆),
- pulberi în suspensie (PM_{2,5} și PM₁₀),

De asemenea, se are în vedere evoluția în timp a parametrilor meteo (direcția și viteza vântului, presiunea, temperatura, radiația solară, umiditatea relativă și cantitatea de precipitații).

Monitorizarea se efectuează astfel:

- măsurări continue ale **Stației Automate de Fond Urban** – inclusă în Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

Poluanții monitorizați sunt: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, O₃, COV-BTEX, PM₁₀;

- măsurări gravimetrice – pentru pulberi în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5});
- calitatea precipitațiilor – se efectuează prin monitorizarea următorilor poluanți: pH, conductivitate, aciditate/alcalinitate, SO₄²⁻, NH₄⁺, NO₃⁻, NO₂⁻, Cl⁻, duritate, Ca²⁺ și Mg²⁺.

În luna aprilie, în laboratorul APM Botoșani s-au efectuat analize pentru factorul de mediu aer, astfel:

- pulberi în suspensie: PM₁₀ – 27 determinări gravimetrice;
- precipitații colectate la sediul APM Botoșani – 31 analize.

Poluanții atmosferici sunt monitorizați și evaluați în conformitate cu prevederile Legii 104/2011 – privind calitatea aerului înconjurător.

Condiții meteorologice

Parametrii meteo – aprilie 2020							
	Direcție vânt (°nord)	Viteză vânt (m/s)	Temp. (°C)	Umid. rel. (%)	Presiunea atm. (hPa)	Radiația solară (W/m ²)	Precipitații (l/mp)
Medii lunare	203,66	0,77	12,02	42,68	995,5	170,65	0,02

Notă: Datele privind condițiile meteorologice au fost preluate de la Stația automată de monitorizare a calității aerului

Evoluția indicatorilor monitorizați

Datele privind rezultatele monitorizării calității aerului, ilustrează calitatea aerului în raport cu valorile limită, valorile țintă, pragurile de alertă sau de informare sau nivelurile critice stabilite pentru fiecare poluant.

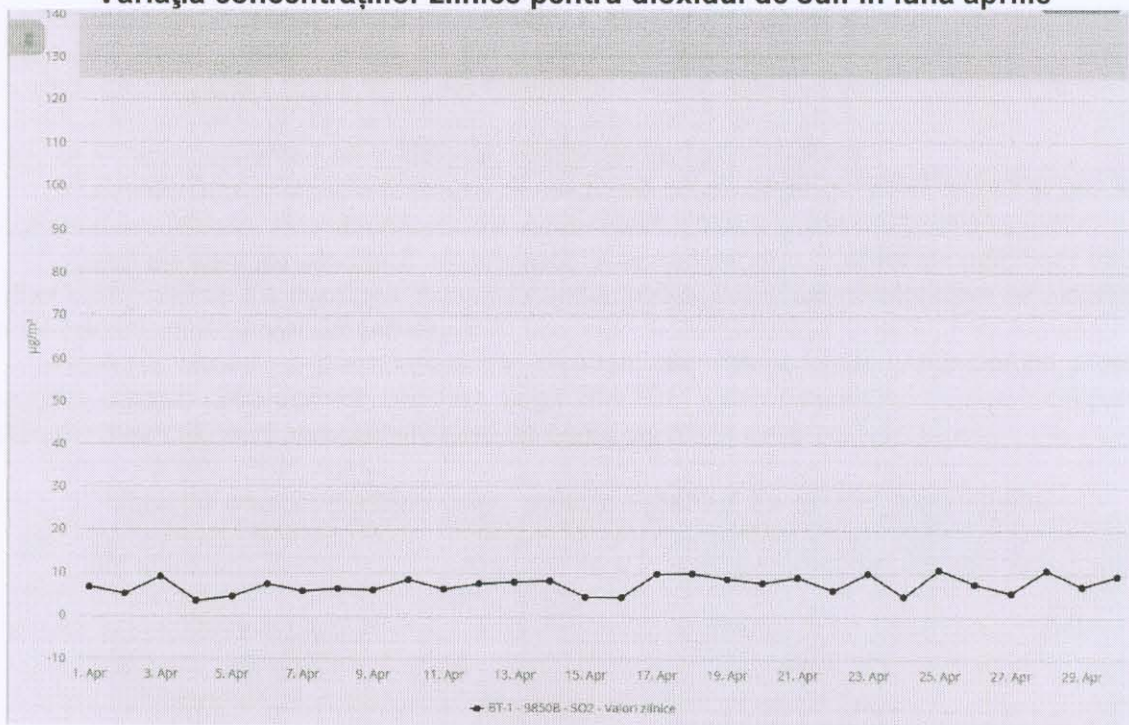
Indicele general de calitate a aerului se stabilește ca fiind cel mai mare dintre indicii specifici corespunzători poluanților monitorizați. Pentru a se putea calcula indicele general trebuie să fie disponibili cel puțin 3 indici specifici corespunzători poluanților monitorizați.

Dioxidul de sulf

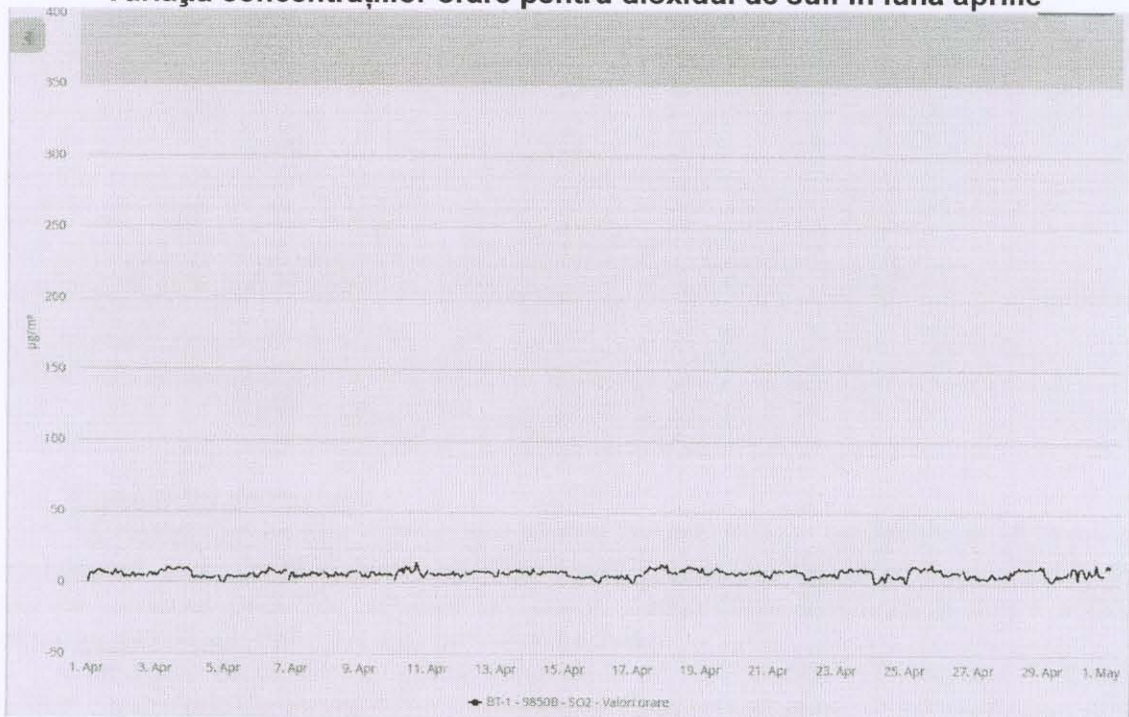
La indicatorul dioxid sulf nu s-a depășit valoarea limită orară ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) și nici valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$), conform Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Dioxidul de sulf este un gaz incolor, amărui, neinflamabil, cu un miros pătrunzător care irită ochii și căile respiratorii. În atmosferă, contribuie la acidifierea precipitațiilor, cu efecte toxice asupra vegetației și solului.

Variația concentrațiilor zilnice pentru dioxidul de sulf în luna aprilie

Variația concentrațiilor orare pentru dioxidul de sulf în luna aprilie

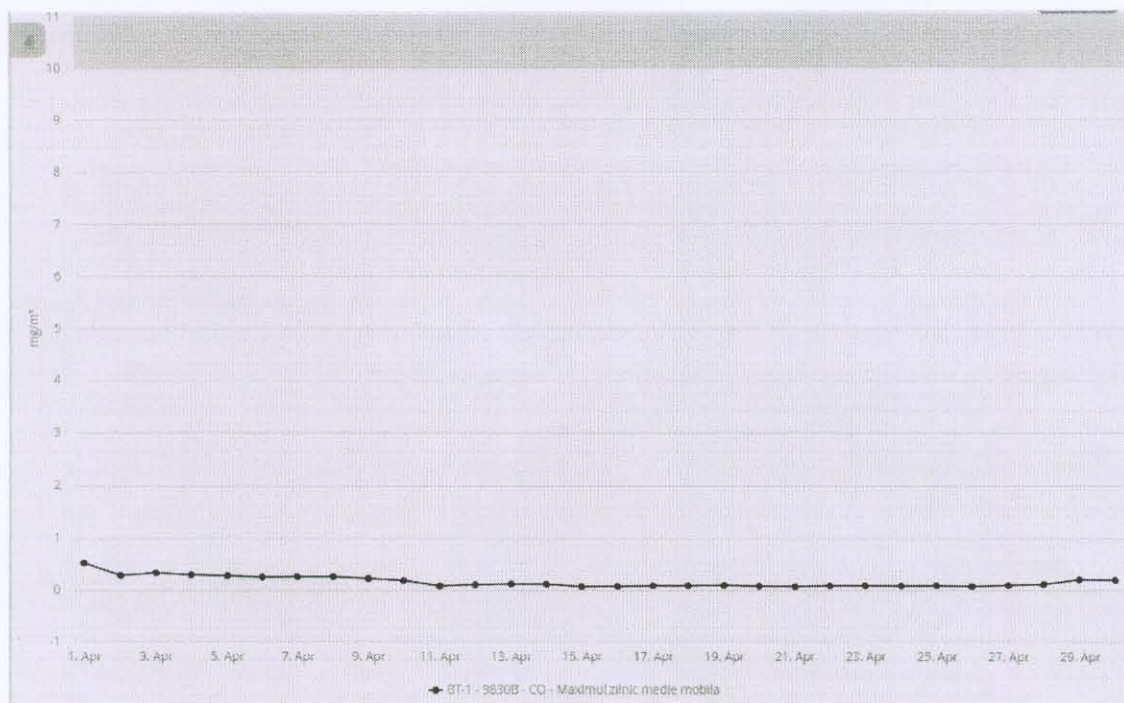
- reduce capacitatea fizică;
- determina dificultăți respiratorii și dureri în piept persoanelor cu boli cardiovasculare;
- determină iritabilitate, migrene, respirație rapidă, lipsă de coordonare, greață, amețeală, confuzie, reduce capacitatea de concentrare.

Persoanele cele mai afectate de expunerea la monoxid de carbon sunt: copiii, vârstnicii, persoanele cu boli respiratorii și cardiovasculare.

Concentrațiile de monoxid de carbon din aerul înconjurător se evaluează folosind valoarea limită pentru protecția sănătății umane ($10\text{mg}/\text{m}^3$), calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă).

Monitorizarea monoxidului de carbon, indică faptul că valorile maxime zilnice ale mediilor concentrațiilor pe 8 ore s-au situat sub valoarea maximă zilnică pentru protecția sănătății umane ($10\text{ mg}/\text{m}^3$). Valoarea maximă zilnică a mediei mobile a fost de $0,52\text{ mg}/\text{m}^3$ în data de 1.04.2020.

Variația valorii maxime zilnice a mediei mobile orare pentru monoxid de carbon în luna aprilie

Ozonul

Ozonul este un gaz foarte oxidant, foarte reactiv, cu miros înecăcios. Ozonul este forma alotropică a oxigenului, fiind de două tipuri:

- stratosferic, care absoarbe radiațiile ultraviolete, protejând astfel viața pe Terra (90% din cantitatea totală de ozon);
- troposferic, poluant secundar cu acțiune puternic iritantă (10% din cantitatea totală de ozon).

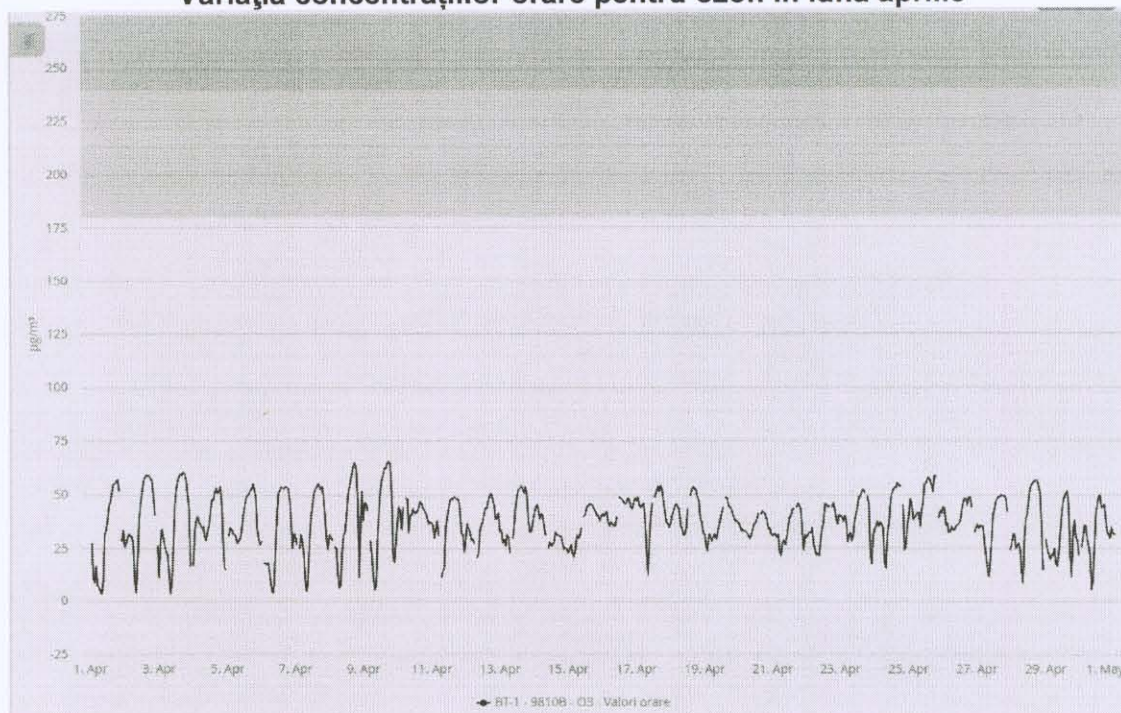
Ozonul prezent la nivelul solului se comportă ca o componentă a "smogului fotochimic". Se formează prin intermediul unei reacții care implică în particular oxizii de azot și compușii organici volatili. Concentrația de ozon la nivelul solului provoacă iritarea traiectului respirator și iritarea ochilor iar concentrațiile mari pot provoca reducerea funcției respiratorii. Precursorii ozonului provin atât din surse antropice (arderea combustibililor, traficul rutier, diferite activități industriale) cât și din surse naturale (COV biogeni emiși de plante și sol, în principal izoprenul emis de păduri).

Concentrațiile de ozon din aerul înconjurător se evaluează folosind *pragul de alertă* ($240 \mu\text{g}/\text{m}^3$ măsurat timp de 3 ore consecutiv) - calculat ca medie a concentrațiilor orare, *pragul de informare* ($180 \mu\text{g}/\text{m}^3$) - calculat ca medie a concentrațiilor orare și *valoarea țintă pentru protecția sănătății umane* ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) - calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă), care nu trebuie depășită mai mult de 25 ori/an.

Concentrațiile atmosferice de ozon nu au înregistrat depășiri a valorii țintă a mediilor pe 8 ore pentru protecția sănătății umane ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), conform Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă zilnică a mediei mobile înregistrată a fost $60,67 \mu\text{g}/\text{m}^3$ în data de 9.04.2020.

De asemenea, nu s-a depășit pragul de alertă și informare (1h).

Variația concentrațiilor orare pentru ozon în luna aprilie

Benzenul

Benzenul este un lichid incolor, foarte mobil, având un miros puternic și caracteristic. Benzenul se solidifică la $+6^\circ\text{C}$, ceea ce produce unele limitări în utilizarea lui ca solvent și cere ca recipientele în care este pastrat să fie prevăzute cu instalații de dezghețare în timpul iernii. Punctul de fierbere al benzenului este relativ coborât ($+80^\circ\text{C}$) astfel ca el se evaporă ușor, fapt de care trebuie ținut seama, deoarece vaporii benzenului sunt toxici și inflamabili.

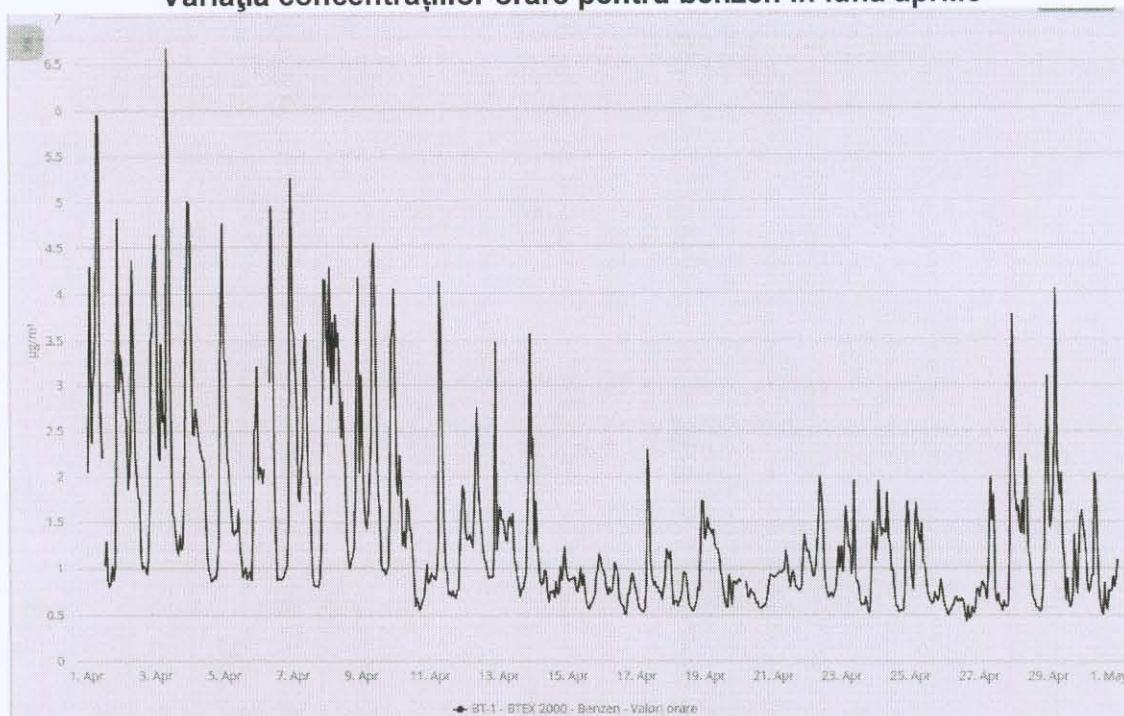
Benzenul este un solvent excelent, foarte des utilizat în industria chimică; la aceasta contribuie mult și faptul că fiind destul de inert chimic, nu deranjează mersul reacțiilor. Chiar și unii polimeri sunt solubili în benzen: cauciucul nevulcanizat dizolvat în benzen alcătuiește cunoscuta soluție utilizată la lipirea articolelor de cauciuc.

Benzenul este mai puțin dens decât apa (densitate 0,9). Fiind în același timp nemiscibil cu apa (două lichide care nu se solvă unul în altul), benzenul formează un strat deasupra apei. Această însușire este foarte prețioasă pentru practica chimiei organice, deoarece oferă posibilitatea efectuării operației de extracție cu benzen.

90% din cantitatea de benzen în aerul ambiental provine din traficul rutier, iar restul de 10% provine din evaporarea combustibilului la stocarea și distribuția acestuia.

Benzenul este o substanță, cunoscută drept cancerigenă pentru om, ce produce efecte dăunătoare asupra sistemului nervos central.

Variația concentrațiilor orare pentru benzen în luna aprilie

MĂSURĂRI GRAVIMETRICE

Pulberi în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5})

Pulberile în suspensie reprezintă un amestec complex de particule foarte mici și picături de lichid. Provin din surse naturale: erupții vulcanice, eroziunea rocilor, furtuni de nisip și dispersia polenului, dar și din surse antropice: activitatea industrială, sistemul de încălzire a populației, centralele termoelectrice și traficul rutier.

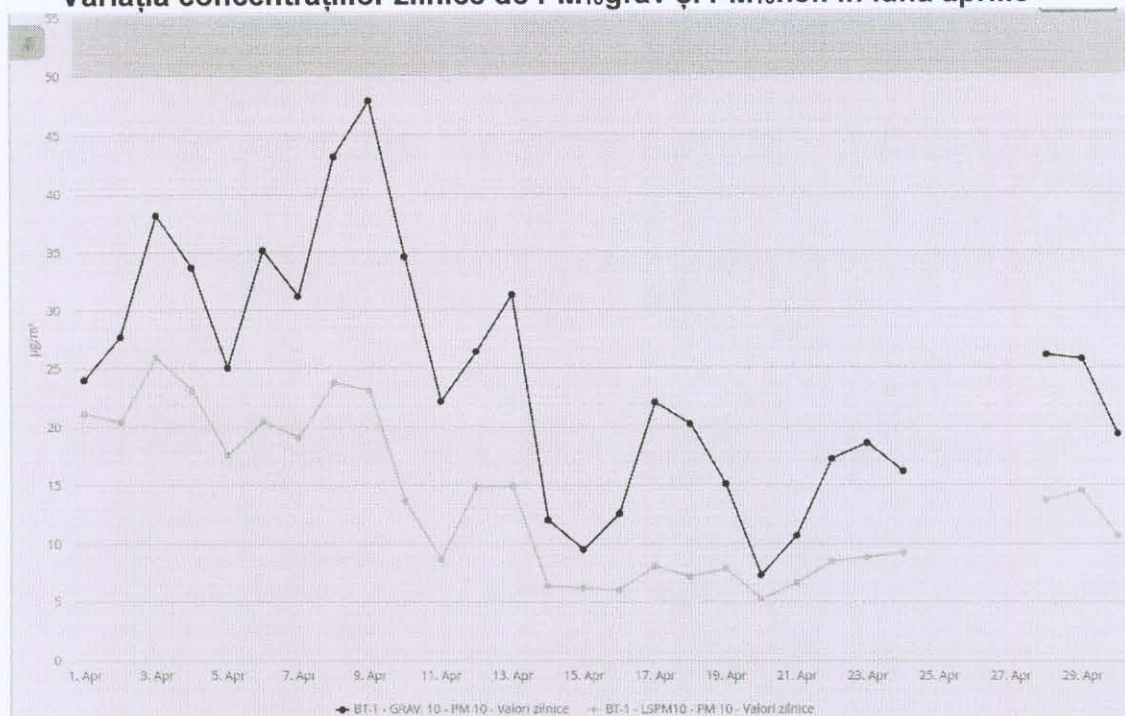
O problemă importantă o reprezintă particulele cu diametrul aerodinamic mai mic de 10 micrometri, care pătrund în alveolele pulmonare provocând inflamații și intoxicații.

Copiii cu vârsta mai mică de 15 ani inhalează mai mult aer și în consecință mai mulți poluanți. Ei respiră mai repede decât adulții și tind să respire mai mult pe gură, ocolind practic filtrul natural din nas. Poluarea cu pulberi înrăutățește simptomele astmului, respectiv tuse, dureri în piept și dificultăți respiratorii.

Pulberile PM₁₀ au fost monitorizate de stația BT-1 FU, prin metoda gravimetrică - metoda de referință și prin metoda automată – nefelometrică. Legea 104/2011 stabilește pentru PM₁₀ valoare limită zilnică de 50 µg/m³, care nu trebuie să se depășească mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic și o valoare limită anuală de 40 µg/m³.

În luna aprilie s-au efectuat 27 măsurări gravimetrice pentru PM₁₀, pompa FOX înregistrând un debit redus (low flow) în perioada 25 - 27.04.2020. Nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită zilnice pentru protecția sănătății umane (50 µg/m³) conform Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Variația concentrațiilor zilnice de PM₁₀grav și PM₁₀nef. în luna aprilie

CALITATEA PRECIPITAȚIILOR

Laboratorul din cadrul serviciului Monitorizare și Laboratoare a recoltat în luna aprilie 3 precipitații (punct recoltare - APM Botoșani), totalizând un număr de 31 indicatori de calitate analizați. Pentru evaluarea calității precipitațiilor s-au luat în considerare următorii indicatori: pH, conductivitate, aciditate/alcalinitate, duritate, SO₄²⁻, NH₄⁺, NO₃⁻, NO₂⁻, Cl⁻, Ca²⁺ și Mg²⁺.

În luna aprilie nu s-au înregistrat precipitații cu caracter acid, în tabelul următor fiind redate valorile medii pentru precipitațiile recoltate și analizate:

pH (unit. pH)	Cond. (µS/cm)	NH ₄ ⁺ (mg/l)	NO ₃ ⁻ (mg/l)	Cl ⁻ (mg/l/g/l)	SO ₄ ²⁻ (mg/l)	Ca ²⁺ (mg/l)	Mg ²⁺ (mg/l)	Acidit. (µε/l)	Duritate (°d)	NO ₂ ⁻ (mg/l)
5.9633	76.16	0.8286	6.0137	0.4685	0.965	2.2974	0.3835	573.33	0.4096	0.616

CALITATEA APEI

Monitorizarea calității apelor uzate

Apele uzate menajere și industriale exercită o presiune semnificativă asupra mediului acvatic, datorită încărcărilor cu materii organice, nutrienți și substanțe periculoase. Având în vedere procentul mare al populației care locuiește în aglomerări urbane, o parte semnificativă a apelor uzate este colectată prin intermediul sistemelor de canalizare și transportate la stațiile de epurare. Nivelul de epurare - înainte de evacuare - și gradul de sensibilitate a apelor receptoare determină intensitatea impactului asupra ecosistemelor acvatice.

Monitorizarea calității apelor uzate se realizează prin analize efectuate de către agenții economici potențial poluatori care deversează în emisar și care au obligația, conform Autorizațiilor de mediu, de a monitoriza calitatea acestora. Rapoartele de încercare sunt transmise la APM Botoșani.

MĂSURĂRI DE SONOMETRIE

Principalele surse de poluare sonoră din mediul înconjurător, sunt datorate în special traficului rutier, lucrărilor publice, utilajelor folosite în aer liber și aparatului electrocasnice care provoacă o serie de tulburări mai mult sau mai puțin evidente, dar importante pentru starea generală de sănătate a populației. Din cauza industrializării și mecanizării au început să fie întâlnite probleme cauzate de zgomot și în zonele rurale.

Zgomotul este o problemă de mediu și de sănătate, mai ales în aglomerările urbane unde se înregistrează, ca urmare a traficului intens, nivele de zgomot peste limitele admise conform SR 10009/2017.

Efectul cel mai obișnuit asupra omului este stimularea reacției de iritare, care variază în funcție de:

- ✓ mărimea zgomotului, considerând frecvența și caracteristicile temporale;
- ✓ caracteristicile distribuției zgomotului de fond – existent în afara celui perturbator;
- ✓ organism: vârsta, starea fizică, sensibilitatea individuală, obișnuința;
- ✓ mediul de propagare: dimensiunea spațiului (închis, înafară, configurația terenului, structura arhitecturală).

În luna aprilie nu s-au efectuat măsurători de zgomot, sonometrul fiind trimis la firma producătoare în vederea modernizării soft-ului pentru obținerea parametrilor de performanță conform procedurilor specifice de lucru.

CALITATEA SOLULUI

Calitatea solului este reglementată de Ordinul 756/1997- privind evaluarea poluării mediului. În funcție de modul de utilizare, avem două categorii de soluri:

- soluri sensibile, reprezentând terenurile cu destinație agricolă,
- soluri mai puțin sensibile, pe care sunt amplasate construcții civile și industriale și pe care se desfășoară activități economice și tehnice.

Pentru cele două categorii de folosință, Ordinul 756/1997 stabilește, față de valorile normale, valorile de prag de alertă și prag de intervenție.

Pragul de alertă este valoarea poluanților la care trebuie luate măsuri de eliminare a surselor de contaminare, iar *pragul de intervenție* este concentrația la care se impune aplicarea procedurilor de refacere a calității solului.

Poluanții solubili în apă sunt transportați și dispersați în profunzime de către precipitații, în timp ce poluanții insolubili în apă, reprezentați în special de metalele grele, rămân la locul de impact. Atunci când efectuăm analize de sol trebuie să ținem seama de aceste particularități.

În luna aprilie nu s-au efectuat analize pe probe de sol.

POLUĂRI ACCIDENTALE

În luna aprilie 2020 nu au avut loc incidente de mediu.

RADIOACTIVITATEA MEDIULUI

Supravegherea radioactivității factorilor de mediu s-a efectuat în cadrul Stației de Radioactivitate Botoșani, prin măsurători ale activității beta globale pentru: aerosoli și

APM Botoșani - Raport privind calitatea factorilor de mediu – aprilie 2020

depuneri atmosferice (umede și uscate), apă brută prelevată de la Stația de Tratare Cătămărăști (râul Siret), vegetație spontană, sol necultivat, precum și prin determinări ale debitului de doză gamma externă absorbită.

Conform determinărilor efectuate, rezultatele obținute în cursul lunii aprilie s-au situat sub nivelele de atenționare, încadrându-se în limitele de variație ale fondului natural de radiații.

În luna aprilie, Stația de Radioactivitate a efectuat, în cadrul Programului standard de supraveghere, un număr de 1811 analize.

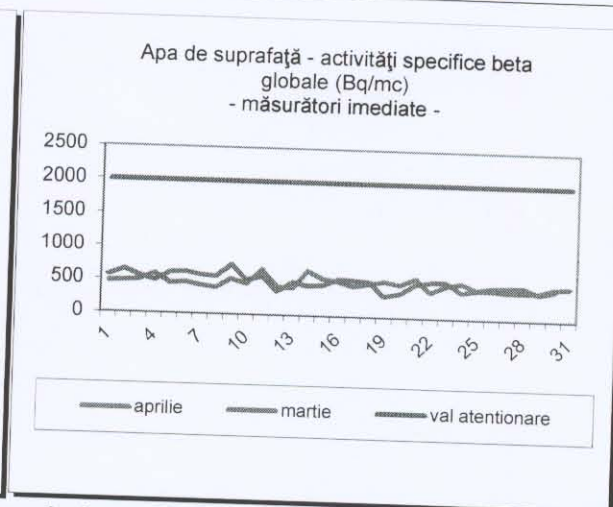
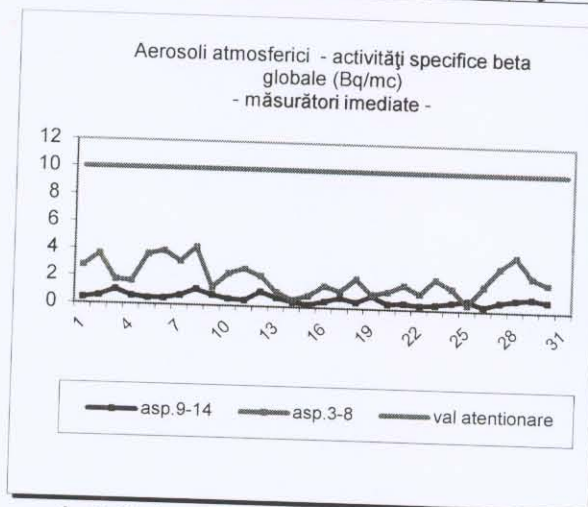
Au fost expediate la LRM-ANPM, pentru analize de tritium, două probe din care una de apă de suprafață și una de apă din precipitații.

Nr. analize pe factori de mediu în luna aprilie

Aerosoli	Radon	Toron	Depuneri atmosferice	Apa brută	Sol necultivat	Vegetație spontană	Doza gamma automat	Tritiu	Vegetație comestibilă (grâu)
120	60	60	60	60	4	5	1440	2	-

Măsurări imediate

Nr. crt.	Proba	Unitate de măsură	Valoarea activității		Valoare de atenționare
			Media	Maxima	
1.	Aerosoli atmosferici - aspirația 03-08 - aspirația 09-14	Bq/m ³	2,2	4,3	10
			0,6	1,1	
2.	Depuneri atmosferice	Bq/m ² /zi	2,4	9,7	200
3.	Apa de suprafață (brută)	Bq/m ³	498,5	686,4	2000
4.	Sol necultivat	Bq/kg	766,2	846,9	-
5.	Vegetație spontană	Bq/kg	352,8	397,6	-

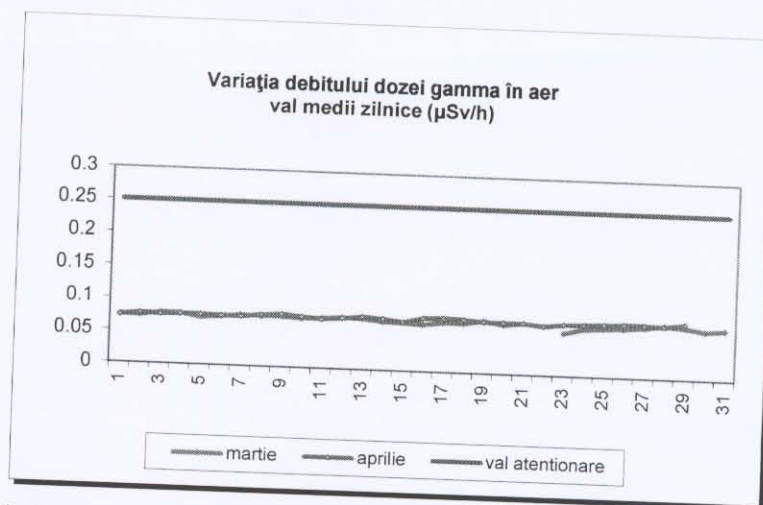

Activitatea specifică beta globală pentru probele de aerosoli măsurate imediat după colectare s-a încadrat în limite normale.

Activitatea specifică beta globală a apei de suprafață din luna aprilie s-a încadrat sub nivelul de atenționare de 2000 Bq/m³.

Debitul dozei gamma în aer

Nr. crt.	Proba	Unitate de măsură	Valoarea activității		Valoarea de atenționare
			Media	Maxima	
1.	Debitul dozei gamma absorbite în aer	μSv/h	0,074	0,110	0,250

Valorile dozei gamma externă absorbită în aer s-au încadrat în valorile specifice ale fondului natural de radiații, sub nivelul pragului de alertă.

Activitatea specifică a Radonului și Toronului în atmosfera liberă

Nr. crt.	Izotopi naturali: Rn 222, Rn 220	Unitate de măsură	Valoarea activității	
			Media	Maxima
1.	RADON - aspirația 03-08 - aspirația 09-14	mBq/m ³	5458,7	11355,9
			1393,3	2614,1
2.	TORON - aspirația 02-07 - aspirația 08-13	mBq/m ³	287,6	499,3
			109,1	206,2

PROTECȚIA NATURII - BIODIVERSITATE ȘI ARII NATURALE PROTEJATE

Starea ariilor naturale protejate

În județul Botoșani există un număr de 27 arii naturale protejate de interes județean, național și comunitar, cu suprafața totală de 527,29 km² pe teritoriul județului (cca 10,6% din suprafața județului), din care:

- 2 arii de interes județean având o suprafață de 0,59 km², declarate prin HCJ nr.170/2010 privind unele măsuri pentru protecția ariilor naturale protejate de interes județean, a parcurilor dendrologice, a arborilor monumente ale naturii, a florei și faunei sălbatice;

- 9 arii de interes național cu suprafața de 32,25 km²: 8 rezervații naturale și o arie de protecție specială avifaunistică;

- 16 arii de interes comunitar sau situri Natura 2000 cu suprafața de 494,45km² pe teritoriul județului, din care:

- 6 SPA-uri (Arii de Protecție Specială Avifaunistică) - 320,7 km²;
- 10 SCI -uri (Situri de importanță comunitară) - 173,75 km².

În Siturile de importanță comunitară, conform Formulelor standard, există următoarele specii de floră și faună de interes comunitar, nominalizate în Anexa nr 2 a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

- 5 specii de floră: *Cypripedium calceolus*, *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Angelica palustris*, *Crambe tataria*, *Echium russicum*;

APM Botoșani - Raport privind calitatea factorilor de mediu – aprilie 2020

- 15 specii de animale sălbatice: *Spermophilus citellus*, *Emys orbicularis*, *Triturus cristatus*, *Bombina bombina*, *Bombina variegata*, *Aspius aspius*, *Gobio kessleri*, *Cobitis taenia*, *Sabajenewia aurata*, *Lucanus cervus*, *Myotis myotis*, *Arytrura musculus*, *Morimus funereus*, *Barbus meridionalis*, *Unio crassus*.

În Ariile de Protecție Specială Avifaunistică, există 59 specii de păsări de interes comunitar menționate în anexa 1 a Directivei Consiliului 2009/147/EC.

Toate ariile naturale protejate sunt administrate de Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate, conform legislației în vigoare.

Din numărul total de 16 situri Natura 2000 care au zone situate total sau parțial pe teritoriul administrativ al județului Botoșani, 6 situri au Planuri de management avizate și 4 situri au planuri de management elaborate, aflate în procedura de avizare la M.M.A.P.

În luna aprilie 2020 nu s-au produs evenimente care să afecteze starea de conservare a ariilor naturale protejate.

Alte activități:

- s-au centralizat în baza de date SIM- Evaluări ULRP datele transmise de gestionarii fondurilor cinegetice din județul Botoșani - în cadrul acțiunii de evaluare a efectivelor la specia strict protejată *Felis silvestris* (pisică sălbatică) - sezonul primăvară 2020. S-a generat raportul și s-a transmis în termenul stabilit la ANPM București (119 exemplare, situate în 19 fonduri cinegetice);

- s-au emis punctele de vedere solicitate de Serviciul AAA;

- s-a răspuns în termenul legal la solicitările de informații și alte solicitări primite;

- s-au transmis solicitările de informații pentru obținerea datelor necesare elaborării Raportului anual privind calitatea factorilor de mediu (Spații verzi, Păduri, Biodiversitate).

DIRECTOR EXECUTIV
ing. Eugen MATECIUC

